

МҮМКІНДІГІ ШЕКТЕУЛІ ЖАНДАР - ҚОҒАМНЫҢ ТЕҢ МҮШЕЛЕРІ

ӨТКЕН АПТАДА ОЙЫЛ АУДАНЫНА АҚТӨБЕ ОБЛЫСТЫҚ МҮГЕДЕКТЕР ҚОҒАМЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ АЛМАЗ ЖАНТЕКЕНОВ ПЕН «НЕВАДА-СЕМЕЙ» ҚОЗҒАЛЫСЫ ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ОРЫНБАСАРЫ ҚОНЫСБАЙ МАХАМБЕТОВ ИССАПАРМЕН КЕЛДІ. АЛДЫМЕН АУДАН МЕШІТІНЕ БАРЫП АТА-БАБАЛАРҒА ҚҰРАН БАҒЫШТАП, ЖӨРМЕҢКЕНІҢ САУДА ҚАТАРЛАРЫН, ОЙЫЛДЫҢ ТАРИХИ-МӘДЕНИ ОРЫНДАРЫН АРАЛАДЫ.

киелі құтты мекен, халқының қонақ-жайлылығына тәнті болды. Жылдан-жылға мүгедек жандарды жебей жүретін қайырымды адамдардың көбейіп келе жатқанына қуанатынын - айтып арнайы алып келген алғыс хаттары мен естелік сыйлықтарын тапсырды.

Сонымен қатар, «Мейірім» әлеуметтік үйінде болып, мүгедек жандардың оңалту бағдарламасымен жүзеге асып жатқан жұмыстарымен танысты. Әрі қарай Ойыл аудандық ауруханасында барып, мүмкіндігі шектеулі жандарға арнап салынған пандустар мен лифтінің жағдайымен танысты. Ауруханаға құр қол келмей мүмкіндігі шектеулі жандарға 2 балдақ, 1 арба сыйға тартты. «Невада-Семей» қозғалысы қоғамдық бірлестігі төрағасының орынбасары Қонысбай Махамбетов аурухана басшысы Сәндібек Нұрбаевқа О.Сүлейменовтың кітабын

тарту етті. Әрі қарай «Шұғыла» мәдениет және демалыс орталығында ауданымыздағы мүмкіндігі шектеулі жандармен кездесті. Кездесу барысында аудан әкімінің орынбасары Мұратбай Айдарбаев ауданымызда мүмкіндігі шектеулі жандарға жасалып жатқан қамқорлықтар мен көрсетіліп жатқан көмектерді баяндады.

Облыстық мүгедектер қоғамының төрағасы Алмаз Жантекезов «Үкімет пен қоғам бірге жұмыс істесе біз біраз белестерді бағындырамыз. Басқа да аудандарды аралаған азамат Ойыл ауданы нағыз қаймағы бұзылмаған

Жастардың ерқайсысымен жеке-жеке сөйлесіп, белсенділіктеріне жоғары баға беріп, болашақ жоспарларын сұрады.

Облыстық мүгедектер қоғамының төрағасы мүмкіндігі шектеулі жандардың мүмкіндігін арттыруға бағытталған шаралардың қолға алынғандығына ризашылығын білдірді. Арнайы жүздесіп, келелі мәселелерді көтерген аудан басшыларына өзінің және облыстық мүгедектер қоғамы мүшелерінің алғысын жеткізді.

Гаухар АЛЕКСЕЕВА,
Ойыл селосы.

МҮХИТТЫҢ «МҰРАСЫ» ҚАЛЫҚТАҒАН КҮН

БИЫЛ ТҰТАС БІР ӨНІРДІҢ ӨНШІЛІК, ЖЫРШЫЛЫҚ МЕКТЕБІН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА МҰРЫНДЫҚ БОЛҒАН ХАЛЫҚ ҚОЗҒАЛЫСЫ АҚЫН, КҮЙШІ МҮХИТ МЕРАЛЫҰЛЫНЫҢ ТУҒАНЫНА 180 ЖЫЛ. ОСЫҒАН ОРАЙ Ш.БЕРСИЕВ АТЫНДАҒЫ ОЙЫЛ АУДАНДЫҚ ӨНЕР ЖӘНЕ ӨЛКЕ ТАРИХЫ МУЗЕЙІНІҢ ҰЙЫМДАСТЫРУЫМЕН «ӨНШІ, АҚЫН, КОМ-ПОЗИТОР-МҮХИТ МЕРАЛЫҰЛЫ» АТТЫ МӘДЕНИ ШАРА МЕН ТАҚЫРЫПТЫҚ КӨРМЕ ӨТТІ.

Мәдени шараны жүргізген музей директоры Балқия Рысбаева Мұхит Мералыұлының өмір жолы мен мұрасын кең түрде баяндады. Шарада Мұхит серінің туған жерінен келген ҚР еңбек сіңірген өртісі, Ғ.Құрманғалиевтің алғашқы шәкірті, белгілі домбырашы Қайдар Өтеғалиев қонақта болды. Қайдар ағамыз өзінің ұстазы болған Ғарифолла Құрманғалиев сыйға тартқан домбырасымен Мұхиттың «Үлкен айдай» әнін шырқап, Мұхит өмірі, естеліктері, оның шығармаларының шығу тарихын жеткізді. «Алуаш», «Зәуреш», «Айнакөз» басқа да өндерін орындап, көрермен қауымның ыстық ықыласына бөленді. Ғарифолла Құрманғалиевтің атық

демі жақындағанда жазған өлеңі өз қолымен жазып алып келген. Мұхиттың орындалып жүрген шығармаларының бірқатарын қағаз бетіне түсірілген нұсқасын, өзінің өнер саласында жүрген кездегі жарнамалық парақтарын музей қорына тарту етті. Жиын барысында Мұхит Мералыұлы туралы бейнебаян жұртшылықтың назарына ұсынылды.

Ойылдың серісі атанған ҚР мәдениет қызметкері, жыршы-термеші Амангелді Рамазанұлы да жиынға қатысып Мұхит Мералыұлының «Ойыл жермеңкесінде» ән салғанын тілге тиек етіп, ән шашуын тарту етті. Шара соңында дәстүрлі ән классының жетекшісі Теңел Омаров әннен шашу

шашса, Қайдар ағамыздың шәкірті Самал Сатыбалдина жүрек жарды тілегін жаудырды. Музей ұжымы келген қонамызға сыйлығын табыстап, өнерге жаны ашитын көрерменге ризашылықтарын білдірді.

«Мұхит өндері ғасырлардан-ғасырларға, өмірден-өмірге өлі талай жылдарға ұласады. Оның көрермен өндері тыңдаушы қауымның жүрегінен жоғалмайтындығы, жаңғыра берері сөзсіз. Оның әлмөс мұрасын насихаттау арқылы біз мәңгілік елге бағыт ұстап, алға баса береміз!» - деп сөзін қорытындылады.

Гаухар АЛЕКСЕЕВА,
Ойыл селосы.

«NUR OTAN» ПАРТИЯСЫ ЖОЛ КАРТАСЫН БАҚЫЛАЙДЫ

Өткен аптада аудан әкімі, партияның аудандық филиалы төрағасы Асқар Қазыбаевтың төрағалығымен «Nur Otan» партиясы Ойыл аудандық филиалының кезектен тыс Саяси кеңес Бюро отырысы болып өтті. Бюро отырысына аудан әкімінің орынбасарлары, жауапты мемлекеттік мекеме басшылары шақырылып, ZOOM платформасы арқылы ауылдық округ әкімдері, фракция мүшелері,

партия филиалы жанындағы қоғамдық кеңестің төрағалары қатынасты. Отырыстың күн тәртібінде екі мәселе қаралып, тиісті қаулы қабылданды. Партияның сайлауалды бағдарламасын орындаудың Ойыл ауданы бойынша жасақталған Жол картасының жүзеге асырылуы және ондағы кейбір нысаналы индикаторлардың орындалмай қалуы тәуекелі жоғары позицияда тұрған тұстары турасында

аудандық экономика және қаржылық жоспарлау бөлімінің басшысы Қайнарбай Ұлықпапов талдамалы баяндама жасады. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша сөз алған партияның өңірлік филиалы төрағасының бірінші орынбасары Еркін Жиеналин Жол картасындағы көрсеткіштердің жүзеге асырылуын бақылау мақсатында құрылған қоғамдық кеңестердің жұмысы туралы баяндады.

«АЛТЫН ТҰМАРДА» ҮЛЕСІМІЗ БАР

“Егерде мап керек болса, қолөнер құрған керек. Мап жұптауды, өнер жұптамауды. Алпау қоспап алап еңбегін сатқан қолөнерлі — қазақтың әулиесі сол”
А.Құнанбаев
 (“Отыз үшінші қара сөзі”)

Қазақ халқының ұлттық мәдениетінің ең байырғы, аса құнды саласының бірі — қолөнер. Қолөнер — өресі биік, өрісі кең өнер.

Халық өнерінің сарқылмай дамуы үшін ол шебер жандардың қолында өрістеп, жүрек жылуына бөленіп, жетілуі керек. Қазақтың төл өнерін жаңғыртып, жерлестеріміздің шеберлігі мен талантын паш етіп «Алтын тұмар» жинағы жарық көрген болатын. Бұл — мұғалімнің мәртебесіне назар аударудың және оқушылардың шығармашылық ойлауын дамытуға үлес қосқан баға жетпес жинақ. Бұл жинақ

та рухани құндылықтарымызды жүректерінің төріне құндақтаған көркем еңбек пені мұғалімдерінің үздік қолөнер тәжірибелері енгізілген. Жинаққа жариялану үшін 280 ұстаздың жұмысы сараланып, соның ішінде 170 мұғалім іріктеліп алынған. Ойыл ауданы бойынша 9 мұғалімнің жұмысы жинаққа енген болатын. Оның ішінде Ойыл аудандық оқушылар үйінің үйірме жетекшілері Ақбота Әбілова, Гүлмира Даулетова және Алия Танатарова сынды мұғалімдеріміздің еңбектері жоғары бағаланды.

«Алтын тұмар» жинағының түбе-

гейлі мақсаты — қолөнерге деген қызығушылықты арттырып, халық өнерін насихаттап, оны түрлі қиялмен жаңарта отырып, жас буынды қолөнерге баулу.

Бұл шығармашылық жұмыстар Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына, ағартушы-педагог, этнограф Ы.Алтынсариннің 180 жылдығына, қазақ поэзиясының символы М.Мақатаевтың 90 жылдығына бағытталған.

«Шеберлің қолында, кәсіп болған бұл ағаш» деп Қашаған жырғау айтапқа ағаштан түйін түйген, жүннен көз жауын алатындай бұйым жасаған, асыл тастардан сән бұйымдарын соққан, шиді қиынынан қиыстырған халық шеберлерінің жұмысы — мақтауға тұратын өнер туындысы.

Бекзат ӘЛІПҚАЛИЕВ.

СПОРТ КЕШЕНІНДЕ ҚЫСЫ-ЖАЗЫ ШЫНЫҒУҒА МҮМКІНДІК БАР!

Биыл ойылдықтарға үлкен қуаныш сыйлаған дене шынықтыру-сауықтыру кешені көктемнен бастап тұрғындарға есігін айқара ашты. Бүгінгі біздің айтпақ еңгімесіміз де халықтың саулығы үшін салынған сәулетті ғимарат жайында өрбімек. Өйткені дене шынықтыру-сауықтыру кешенінде бұрын-соңды аудан тарихында болмаған 25 метрлік хауызы бар. Мұндай игі істі жүзеге асыру тек біздің аймақта ғана емес, басқа аймақтарда өлі де болса кезегін күтіп тұрғаны анық. Сондықтан біз оны Тәуелсіздік тарту еткен сый деп білеміз. Сөйтіп облыс орталығынан шалғай жатқан аудандар да мемлекет қамқорлығын сезінуі тиіс.

Еңгімесіміздің басына қайта оралсақ, Ойыл аудандық балалар мен жасөспірімдер спорт мектебі жанынан ашылған дене шынықтыру-сауықтыру кешені аудан орталығына сен беру үшін емес, бұқаралық спорттың өрісін кеңейтуге арналған қадам. Материалдық базасы заманауи үлгіде жабдықталған спорт кешені «Сұңқар құрылыс LTD» ЖШС-і салды. Заманауи стандарттарға сай салынған дене шынықтыру-сауықтыру кешені балаларды жаттықтырумен қатар, қосымша ересектерге ақылы қызмет көрсетуге қауқарлы. Қазіргі таңда дзюдо, карате, суда жүзу, үстел теннисі, волейбол сынды спорт түрлерінен жаттықтыруда. Қосымша жаттығу залы да бар. Мұндағы басты ерекшелік суда жүзу спорты болып отыр. Оған қызығушылық танытып отырған жандар жетерлік. Дене шынықтыру-сауықтыру кешенінің меңгерушісі Марат Арыстановтың айтуынша, суда жүзу-

ден ақылы қызмет көрсету кестесі аптаның әр күніне белгіленген. Нақтырақ айтсақ, бір айға есептегенде 12 мен 18 жас арасындағы жасөспірімдерге аптасына бір рет қатысу 1600 теңге, екі рет қатысу 3200, 3 рет қатысуға 4800 теңге болса, ересектерге аптасына 1 рет қатысуға 2800 теңге, екі рет қатысуға 5600 теңге, үш рет қатысуға 8400 теңгені құрайды. Сондай-ақ жеке бапкермен жүзуді үйрену үшін де қызмет көрсетуге дайын. Екі суға жүзу жаттықтырушысы мен арнайы құтқарушы бар. Хауыздың суы уақытында тазартылып, суын таза сақтау инженерімен де қамтылған. Енді сүмбіледе су сығанымен қыс бойы хауызда шомылуға мүмкіндік мол. Ойыл балалары түс әлетінде ата-анасынан жасырынып, суға жүзу үшін өзен жағаламайды. Бұл жер бала өмірі үшін тілсіз жаудан қауіпсіз деуге толық негіз бар. Хауызға түсу тәртібі мен ережелеріне кезек берсек, алдымен медициналық анықтама болуы шарт. Ер адамдарға дерматолог, өкпе қауысын түсіру, нәжісті ішек құртының қортындысы, терапевтің қортындылар міндетті түрде болуы керек. Ал, әйел адамдарға дерматолог, өкпе қауысын түсіру, нәжісті ішек құртының қортындысы, терапевт, гинекологтың қортындылары қажет. 12 жастан 18 жасқа дейінгі балаларға уақтөкілік дәрігерден нәжісті ішек құртының қортындысы, энтеробиозға жүргізілген зерттеулердің нәтижелері керек. Медициналық зерттеулердің мерзімі 6 айға жарамды. Абонентті хауыз дәрігері куәландырады. Сондай-ақ, өзіңізбен бірге екінші аяқ киім, шомылу

костюмі, шомылу бас киімі, сүлгі және душқа түсу гигиеналық заттары болуы тиіс. Жүзіп үйренемін немесе осы спортты жеке басым үшін әрі қарай дамыта түсемін деген жандар жоғарыдағы талаптарды сақтасаңыз болғаны. Бұл талаптармен құба-құл келіскеніңіз жөн. Өйткені жеке бастың саулығы өзіміз үшін керек. Бұл дегенің алдымен тәртіп, екіншіден жеке бас саулығы үшін жасалған қадам.

Аталған спорт кешені аудандағы спорттың дамуына серпін береріне сеніміміз мол. Оған қоса аудан тұрғындарының салауатты өмір салтын сақтап, өртүрлі спорт түрлерімен айналысуына мүмкіндік беретін жана нысан — халықтың спортқа деген қызығушылығын одан әрі арттырады сөзсіз.

Муса ӘДІЛБАЙҰЛЫ,
Ойыл селосы.

Газетке жазылу - 2022

Аудандық “Ойыл” газетіне “Қазпочта АҚ” арқылы 2022 жылдың I жарты жылдығына жазылу басталды

Индекс	Жазылушылар санаты	6 ай
65525	Жеке тұлғаларға	2834,86
66525	Заңды тұлғаларға	4514,86
67525	Жеңілдікпен жазылатындарға (Барлық зейнеткерлерге)	2354,86

Байланыс телефондары: 2-19-02, 2-11-07 (Редакция) 2-19-98 (Қазпочта АҚ)

ФИО	Дата рождения	Место рождения пропашего	Регион рождения (выбор значения из справочника регионов!)	Место призыва	Дата выбытия	Первичное место захоронения	Источник данных о пропавшем (выбор значения из справочника регионов!)	Примечание источника данных (укажите то что написано на карточках, жена, родители, адрес)	дата отправки координаторам
Курманбаев Тимбай (Тылбай)		Актюбинская обл., ст. Челкарь,	Актюб обл		15.07.1942	Вологодская обл. г. Череповец. Увековечен: нет	Вологод	раз. сержант новол раб бат	
Никушанов Тюлюген рядовой		Актюбинская обл., Хобдинский р-н,Аксайский с/с	Актюб обл		15.07.1943 г.	Вологда, Пошехонское кладбище. Увековечен: Пошехонское кладбище, плита № 19	Вологод		
Улитин Илья Егорович			Актюб обл	Актюбинский РВК Казахской ССР	27.10.1943 г.	Вологда, воинская площадка погоста «Церковное».	Вологод	красноармеец 527 сп. Увековечен: Пошехонское кладбище, плита № 27.	
АЙТЖАНОВ Жваньяс (медальон).	1900 г.	г.Актюбинск.	Актюб обл	Актюбинским ГВК	21.04.1942.		Вологод	Красноармеец. Семья: Айтжанова Аксурик — жена, Казахская ССР, г.Актюбинск, ул.Парижской Коммуны, д.78.	
БАЖАНОВ Кирилл Аверьянович (медальон).	1907 г.		Актюб обл	Джурунским РВК Актюбинская обл			Вологод	Красноармеец, стрелок, 1257 сп 379 сд. Семья: гТамбов, ул.Октябрьская. д.9.	
БЕЛИЧЕНКО Алексей Николаевич (медальон).	1914 г.	Актюбинская обл., Новороссийский р н, Новороссийский с/с.	Актюб обл	Актюбинским РВК			Вологод	Лейтенант. Семья: Беличенко Н. Гаврилович, Казахская ССР, Актюбинская обл., г.Актюбинск, ул.Ворошилова, № 71.	
БОНДАРЕНКО Павел Федотович (медальон)	1918 (1913) г	Актюбинская обл., Хобдинский р-н, с.Вознесенское	Актюб обл	Призван Медногорским ГВК,	25.08.1941,		Вологод	Чкаловская обл. Семья: Бондаренко Е. Александровна, РСФСР, Чкаловская обл., Медногорский р-н, Огорский с/с.	
ВАЖИНСКИЙ Андрей Павлович	1922 г.	Казахская ССР, Актюбинская обл., Новороссийский р-н.	Актюб обл	Новороссийским РВК			Вологод	Красноармеец, 114 отд. стр. бр. (медальон). Семья: Актюбинская обл., Новороссийский р-н, 5 стройучасток.	
Курманбаев Тимбай (Тылбай)		Актюбинская обл., ст. Челкарь,	Актюб обл		15.07.1942	Вологодская обл. г. Череповец. Увековечен: нет	Вологод	раз. сержант новол раб бат	Вологод
Никушанов Тюлюген		Актюбинская обл., Хобдинский р-н, Аксайский с/с	Актюб обл		15.07.1943 г	Вологда, Пошехонское кладбище. Увековечен: Пошехонское кладбище, плита № 19		рядовой	Вологод
АЙТЖАНОВ Жваньяс (медальон).. Призван	1900 г.,	Родился в Казахская ССР, г.Актюбинск	Актюб обл	Актюбинским ГВК,	21.04.1942г.			Семья: Айтжанова Аксурик — жена, Казахская ССР, г.Актюбинск, ул.Парижской Коммуны, д.78., Красноармеец	Вологод
БЕЛИЧЕНКО Алексей Николаевич (медальон).	1914 г	Казахская ССР, Актюбинская обл. Новороссийский р.н, Новороссийский с/с.	Актюб обл	Призван Актюбинским РВК. Лейтенант.				Семья: Беличенко Н. Гаврилович, Казахская ССР, Актюбинская обл., г.Актюбинск, ул.Ворошилова, № 71	Вологод
БОНДАРЕНКО Павел Федотович (медальон).	1918 (1913) г	Казахская ССР, Актюбинская обл., Хобдинский р-н, с.Вознесенское.	Актюб обл	Призван Медногорским ГВК,25.08.1941. Чкаловская обл				Семья: Бондаренко Е. Александровна, РСФСР, Чкаловская обл., Медногорский р-н, Огорский с/с	Вологод
ГОЛОД АРКАДИЙ ГИТОРЬЕВИЧ		Родился в г. Актюбинск, Казахстан. Проживал г.Гомель, ул. Красноармейская, 15	Актюб обл			погиб 2.10.1943 г., похоронен в Запорожской обл	Беларуссия	Рядовой; М.службы.:гв. Ряд	
ДОСКА БИЛЕВ МАРЗА ГАЛИЙ	1925	Актюбинская. 8	Актюбинская область		27.06.1944		Беларуссия	Казахстан Актюбинская. 8 МОТ.СТР.БР. 9 ТК:3194, Страна: Беларусь, Область: Могилевская, Район: Бобруйский, НП: Ясный Лес; Рядовой	
КАЕРДИНОВ АБЗАП ГИМАЕВИЧ		АКТЮБИНСКАЯ ОБЛ. 381 СД	Актюбинская область		16.01.1944	Витебская Витебский ПОБЕДИНЩИНА	Беларуссия	4421, Страна: Беларусь, Область: Витебская, Район: Витебский, Сельсовет: Летчанский, НП: Старое Село ; Сержант	
САГНАЕВ АБДРАХМАН	1922	Актюбинская	Актюбинская область		07.02.1944	Витебская. Полоцкий. МЕРУГИ, 500М ВОСТ. РАЗВ.ДОРОГ	Беларуссия	Мест службы: Казахстан Актюбинская. 23 СД 210 ТВ СП; Мл.лейтенант	
УМБЕТОВ МАХАН		АКТЮБИНСКАЯ ОБЛ	Актюбинская область		02.07.1944		Беларуссия	Мест службы: КАЗАХСТАН АКТЮБИНСКАЯ ОБЛ. 381 СД; 4421, Страна: Беларусь, Область: Витебская, Район: Витебский, Сельсовет: Летчанский, НП: Старое Село; Сержант	
УРАСТИМОВ ЖУХА	1894	АКТЮБИНСКАЯ ОБЛ	Актюбинская область		19.11.1943	Витебская Дубровинский ХАНДОГИ	Беларуссия	Мест службы: Казахстан Актюбинская 290 СД 878 КСПК; 4846, Страна: Беларусь, Область: Витебская, Район: Дубровенский, Сельсовет: Малосавинский, НП: Хондоги; Красноармеец	
ДУСАГАРИН БАЛАНТАР	1900 г.	Джурунский р-н, Актюбинской обл.	Актюбинская область	ГВК Актюбинской обл	03.08.1943 г.	с. Голая Долина, Долинский с/с, Славянский р-н.	Донецк		
ИСЛАМ-АМЕДОВ ЫСКАК		колхоз 13 Темирский р-н, Актюбинская обл.	Актюбинская область	Глушевским РВК Актюбинской обл.	21.08.1943 г.	Дробышевский п/с, Краснолиманский (Лиманский) р-н, Сталинская (Донецкая) обл.	Донецк		

ФИО	Дата рождения	Место рождения пропашего	Регион рождения (выбор значения из справочника регионов!)	Место призыва	Дата пленения	Дата выбытия	Первичное место захоронения/ лагерь	Место пленения	Источник данных о пропавшем (выбор значения из справочника регионов!)	Примечание(укажите то что написано на карточках, жена, родители, адрес)
Шейко Сергей Ефремович	01.04.1905	Казахская ССР, Актюбинская обл., Хобдинский р-н, с. Новоалексеевка	Актюб обл		08.03.1943		офлаг 73	Лозовая (Харьковская обл.)	Саксон	рядовой, имеется - Орден Отечественной войны I степени
Шеменев Павел Васильевич	20.06.1908	Актюбинск	Актюб обл		21.08.1942		шталаг 360, шталаг VIII F (318)	Сталинград	Саксон	рядовой
Шемет Василий	13.07.1921	Актюбинск	Актюб обл			01.03.1942	шталаг 324		Саксон	Место захоронения: Нойес-Лагер
Шинкарев Алексей Петрович	13.03.1915	Казахская ССР, Актюбинская обл., Новый Буг	Актюб обл		27.05.1942	23.11.1942		Харьков	Саксон	мл. лейтенант
Шинкаренко Николай Николаевич	26.05.1916	Казахская ССР, Актюбинская обл.	Актюб обл		06.07.1941	14.04.1942	офлаг XIII D (62)	Беженковичи	Саксон	мл. лейтенант
Шленов Тулегын Шленович	15.10.1920	Казахская ССР, Актюбинская обл., Уильский р-н, аул Контугай	Актюб обл		02.07.1941	27.05.1942		Дзержинск	Саксон	Место захоронения: Понятаов, рост 160 см
Штепа Алексей Дмитриевич	26.03.1905	Актюбинская обл.	Актюб обл		03.11.1943		шталаг VI K (326)	Киев	Саксон	красноармеецрядовой,
Штырба Петр Миронович	03.04.1905	Казахская ССР, Актюбинская обл., Мартукский р-н, Чкаловский с/с, п. Степановка	Актюб обл		15.10.1940	01.07.1946			Саксон	Воинское звание: рядовой, пропал без вести,

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

ЖЗҚ САЛЫМШЫЛАРЫ 938 МИЛЛИАРД ТЕҢГЕ ТАЗА ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТАБЫС АЛДЫ

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры салымшыларының зейнетақы жинақтары 2021 жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша 12,9триллион теңгеге жетті. Бұл сома зейнетақы жарналары мен инвестициялық табысты қамтиды.

2021 жылғы 1 қаңтардан 1 шілдеге дейінгі сегіз ай ішінде БЖЗҚ салымшыларының шоттарына 938,9 млрд теңге мөлшерінде таза инвестициялық табыс есептелгенін атап өткен маңызды. Бұл былтырғы жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 67 млрд теңгеге немесе 8% артық. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің басқаруындағы БЖЗҚ зейнетақы активтері бойынша кірістілік жыл басынан бері1 қыркүйекте 7,65%, ал инфляция 5,8% болды. Соңғы 12 айда инфляция 8,7%, кірістілік 10,68% көрсетті.

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтарының сомасы зейнетақы активтерін инвестициялау нәтижелеріне сәйкес апта сайын қайта есептеледі және қайта бағаланады. Инвестициялық табыстың құрамына бағалы қағаздар (салымдар және басқа операциялар) бойынша сыйақы, қаржы құралдарын нарықтық қайта бағалау, валюталық қайта бағалау түріндегі кірістер, сыртқы басқарудағы активтер бойынша кірістер және т. б. кіреді.

Жалпы барлық зейнетақы активтері БЖЗҚ-ға біріктірілген сөттен бастап, Ұлттық банк қамтамасыз еткен инвестициялық табыс 5,6 трлн теңгеден асты. 2021 жылдың 1 қыркүйегіндегі жағдай бойынша зейнетақы жинақтарының жалпы көлеміндегі таза инвестициялық табыстың үлесі 36,5%.

Бұл ретте жинақтаушы зейнетақы жүйесі құрылған күннен бастап (1998 жыл) инвестициялық табыстылық 2021 жылдың 1 қыркүйегінде өсу қорытындысымен 656,67% , инфляция 531,25% болды. Осылайша, жинақтаушы зейнетақы жүйесі енгізілген кезден 2021 жылдың 1 қыркүйегіне дейін зейнетақы активтерінің нақты кірістілігі 125,41% көрсетті.

Айта кету керек, зейнетақы жинақтары – бұл ұзақ мерзімді инвестициялар, сондықтан инвестициялық табыстың мөлшерін кемінде 1 (бір) жыл кезеңінде талдаған орынды. Қысқа мерзімді деректер (күнделікті, ай сайынғы және т.б.)жөрсеткіш болып табылмайды, өйткені, олар күнделікті нарықтық жағдайға байланысты.

Инвестициялық басқару мен зейнетақы активтерін есепке алудың барлық жүйесі ашық: әрбір салымшы өзінің инвестициялық табысын enpf.kz

сайтындағы жеке кабинет немесе уялы қосымшаның көмегімен бақылай алады. БЖЗҚ-ның зейнетақы активтерін инвестициялық басқару және зейнетақы активтері орналастырылған қаржы құралдары туралы ақпарат Қордың ресми сайтындағы (www.enpf.kz) «Көрсеткіштер/Инвестициялық қызмет» бөлімінде жарияланып отырады.

БЖЗҚ салымшылары өз жинақтарының бір бөлігін Ұлттық банктен басқа инвестициялық портфельді басқарушы (ИПБ) компанияларға аудары алады. Қазіргі уақытта БЖЗҚ төрт ИПБ-мен зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шартқа отырды.Сіз бұл туралы ақпаратпен танысып, олардың инвестициялық декларацияларын enpf.kz веб-сайтындағы «Қызметтер» – «Инвестициялық портфельді басқарушылар тізілімі» бөлімінен көре аласыз.

БЖЗҚ-дан зейнетақы активтерін басқаруға алғаннан кейін ИПБ оларды ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы №10 қаулысымен бекітілген Инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларында көрсетілген және ИПБ инвестициялық декларациясында көзделген рұқсат етілген қаржы құралдарына инвестициялайды.

Айта кетейік, «Jusan Invest» АҚ сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтері қызметі басталғаннан бері (2021 жылғы 15 наурыз) 2021 жылдың 1 қыркүйегіне 5,1% деңгейінде табыстылық көрсетті. «Halyk Global Markets» АҚ сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтерінің осы кезеңдегі табыстылығы – 4,7%; «BCC Invest» АҚ – 3,7%. Ал«Сентрас Секьюритиз» АҚ зейнетақы активтерін 2021 жылдың 1 сәуірінен бастап басқарады, осы уақыт ішіндегі инвестициялық табыстылық 5,9% болды.

Салымшы зейнет жасына толғанға дейін Ұлттық Банктің басқаруында болатын зейнетақы жинақтарына инфляция деңгейі ескеріліп отыратын сақталу кепілдігі қолданылады. Зейнетақы жинақтары ИПБ-ның басқаруына аударылған жағдайда, мемлекеттік кепілдік басқарушы компанияның зейнетақы активтерінің ең төменгі кірістілік деңгейін қамтамасыз ететін кепілдігімен алмастырылады. Кірістіліктің ең төменгі деңгейі нарықта өрекет ететін ИПБ-ның басқаруына берілген зейнетақы активтерінің орташа алынған кірістілігін негізге ала отырып есептелінеді.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

ВКЛАДЧИКИ ЕНПФ ПОЛУЧИЛИ 938 МИЛЛИАРДОВ ТЕНГЕ ЧИСТОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ДОХОДА

Сумма пенсионных накоплений вкладчиков Единого накопительного пенсионного фонда на 1 сентября 2021 года превысила 12,9 триллионов тенге. Как известно, данная сумма включает в себя пенсионные взносы и инвестиционный доход.

Важно отметить, что только за восемь месяцев 1 января по 1 сентября 2021 года на счета вкладчиков ЕНПФ был начислен чистый инвестиционный доход в размере 938,9 млрд тенге, что на 67 млрд тенге или 8% больше, чем за аналогичный период прошлого года.Доходность по пенсионным активам ЕНПФ под управлением Национального банка Республики Казахстан с начала года на 1 сентября составила7,65%, при инфляции в 5,8%. При этом доходность за последние 12 месяцев составила10,68%, при инфляции за этот же период в 8,7%.

Напомним, что сумма пенсионных накоплений вкладчиков (получателей) пересчитывается и переоценивается еженедельно в соответствии с результатами инвестирования пенсионных активов. В состав инвестиционного дохода входят доходы в виде вознаграждения по ценным бумагам (вкладам и другим операциям), доходы в виде рыночной переоценки финансовых инструментов, доходы в виде валютной переоценки, доходы по активам, находящимся во внешнем управлении и т.д. В целом, инвестиционный доход, обеспеченный Национальным банком с момента объединения всех пенсионных активов в ЕНПФ, составил свыше 5,6 трлн тенге. На 1 сентября 2021 года доля чистого инвестиционного дохода в общем объеме пенсионных накоплений составляет 36,5%.

При этом, инвестиционная доходность со дня основания самой накопительной пенсионной системы (1998 год)на 1 сентября 2021 года с нарастающим итогом составила 656,67%, инфляция составила 531,25%. Таким образом, реальная доходность пенсионных активов за период с начала действия накопительной пенсионной системы до 1 сентября 2021 года составила 125,41 %. Стоит подчеркнуть, что пенсионные накопления – это долгосрочные инвестиции и анализировать размер инвестиционного дохода целесообразно за период не менее 1 (одного) года. Краткосрочные данные (еженедельные, ежемесячные и т.д.) – не являются показательными, т.к. зависят от постоянных изменений рыночной конъюнктуры.

Вся система инвестиционного управления и учета пенсионных активов является прозрачной: каждый вклад-

чик имеет возможность видеть свой инвестиционный доход в личном кабинете на сайте enpf.kz или в мобильном приложении. Информация по инвестиционному управлению пенсионными активами ЕНПФ и о финансовых инструментах, в которые размещены пенсионные активы ЕНПФ, публикуется на официальном сайте ЕНПФ (www.enpf.kz) в разделе «Показатели/Инвестиционная деятельность».

Помимо Национального банка, вкладчики ЕНПФ могут перевести часть своих накоплений в компании, управляющие инвестиционным портфелем (УИП). На данный момент ЕНПФ заключен договор о доверительном управлении пенсионными активами с четырьмя УИП. Ознакомиться с информацией о них и изучить их инвестиционные декларации можно на сайте enpf.kz в разделе «Услуги» - «Реестр управляющих инвестиционным портфелем».

Напомним, после получения пенсионных активов от ЕНПФ/УИП инвесторует их в разрешенные финансовые инструменты, указанные в Правилах осуществления деятельности по управлению инвестиционным портфелем, утвержденных постановлением Правления Национального Банка РК от 3 февраля 2014 года №10, и предусмотренные в Инвестиционной декларации УИП.

Отметим, что пенсионные активы, находящиеся в доверительном управлении АО «*JusanInvest*», показали доходность с начала деятельности (а это 15 марта 2021 года) на 1 сентября 2021 года на уровне 5,1%. Доходность за этот же период пенсионных активов, находящиеся в доверительном управлении АО «*HalykGlobalMarkets*» 4,7%; АО «*BCCInvest*» 3,7%. АО «*СентрасСекьюритиз*» управляет пенсионными активамис 1 апреля 2021 года, за это время инвестиционная доходность составила 5,9%.

В период нахождения пенсионных накоплений под управлением Национального Банка до достижения вкладчиком пенсионного возраста действует гарантия сохранности пенсионных накоплений с учетом уровня инфляции. При переводе пенсионных накоплений в управление УИП гарантия государства заменяется гарантией управляющей компании по обеспечению минимального уровня доходности пенсионных активов. Минимальный уровень доходности рассчитывается исходя из средневзвешенной доходности пенсионных активов, переданных в управление УИП, действующим на рынке.

Шуиншалин Агерке Шуиншалин	15.12.1921	Актыобинская обл.	Актюб обл		23.06.1942			Ивановка	Саксон	красноармеец рядовой, рост 167,
Шураев Туреш	03.04.1905	Казахская ССР, Актыобинская обл., Успенское	Актюб обл		02.07.1941	19.09.1941	шталаг 307	Минск	Саксон	красноармеец рядовой, Место захоронения: Деблин,
Шуринбаев Жинало	21.10.1897	Актыобинская обл.	Актюб обл		18.07.1942	03.04.1943		Миллерово	Саксон	Место захоронения: Проскуров/Ракова, Воинское звание: красноармеец рядовой,
Шурунтаев Ласк Сайытбаев	11.03.1905	Актыобинская обл.	Актюб обл		25.07.1942		шталаг VI K (326)	Воронеж	Саксон	Воинское звание: красноармеец рядовой, рост 185, Место захоронения: Бохольт
Шайшанов Байкин Шайшанович	11.03.1905	Актыобинская обл.	Актюб обл		26.04.1942	10.09.1942	шталаг IV H (304)	Мартыновка	Саксон	красноармеец рядовой, рост 162, жена - Мурзаш Шайшанова, Актыобинская обл., Степной р-н, Сагайски сельсовет
Шакселеков Шунарбек	19.03.1905	Актыобинская обл.	Актюб обл		17.07.1942	11.08.1942	Место захоронения: Слущк		Саксон	красноармеец рядовой
Шалилов Камсултан Бойминович	31.03.1905	Актыобинская обл., Соргил (Зоргил)	Актюб обл		25.06.1941	22.03.1942		Владимир-Вольнский	Саксон	красноармеец рядовой, мать - Айжан, рост 162,
Шалмұхамбетов Калиш Шалмұхамбетов	24.03.1905	Актыобинская обл., Покровское	Актюб обл		15.07.1941	12.10.1944	шталаг VIII F (318)	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой, рост 165, жена - Шалмұхамбетова Кумыс, Актыобинская обл., Мартовский р-н, д. Покровское
Шаниязов Шурумбай	15.03.1905	Актыобинская обл.	Актюб обл			02.01.1943	шталаг VI C, Место захоронения: Альтенграбов	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой, жена - Шаниязова Айганим, Актыобинская обл., Пригородный р-н
Яблонский Константин Яков	23.11.1916	Мартук, Актыобинская область	Актюб обл	нет	нет	нет	Нет данных по солдату в Памяти Народа		Саксон	
Якуша Степан Антонович	24.06.1916	Актыобинская обл., район Мартук, Студенческая	Актюб обл			шталаг 352	Бели	-	Саксон	
Юлдаваев Бумаймай Юлдаваев	___,___,1895	Актыобинская обл	Актюб обл		23.05.1942	12.12.1942	шталаг VI C	Харьков	Саксон	жена Юлдаваева Билбиш Байганинск район 9 аул
Юсупов Абылхаир Юсупович	___,___,1894	Актыобинская обл., Тайсуган	Актюб обл		20.06.1942	08.08.1944	Ламсдорф шталаг VIII F (318)		Саксон	рост 164 жена Юсупова Фахилия Тайсуган Уильский раойн Актыобинская область
Чакамбетов Танбай	1924	Казахская ССР, Актыобинская обл	Актюб обл		Не позднее 30.05.1944		дулаг 376		Саксон	попал в плен
Чалтун Догад Догадьянович	15.05.1900	Актыобинская область	Актюб обл		15.05.1942	14.09.1942		Тула	Саксон	Казах,рост 170, красноармеец рядовой, Отец-Догадын, Погиб в плену
Узухамбед Василий Узухамбедов	.1896	Актыобинская обл., Талантак	Актюб обл		12.07.1942	07.02.1944	Баторн, шталаг VI K (326)	Елец	Саксон	красноармеец рядовой
Улджабаев Мухамбет Уджабаевич	___,___,1898	Актыобинск	Актюб обл		___,___,1942	14.04.1943	Умань, шталаг 349	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой
Улушуб Накиш	08.05.1895	Актыобинск	Актюб обл		13.07.1942	20.04.1943	шталаг VI K (326)	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой
Умахамбед Бисики Умахамбедов	___,___,1896	Актыобинская обл., Таламтан	Актюб обл		12.07.1942	07.02.1944	Витмаршен, шталаг VI K (326)	Елец	Саксон	красноармеец рядовой
Упагалиев Уалий Упагальевич	___,___,1917	Актыобинск	Актюб обл		___,07.1942	18.12.1942	шталаг 339	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой
Уразалин Иргисбай	25.04.1917	Актыобинская обл.	Актюб обл		06.07.1942	20.03.1944	Форелькруг/Зенне, шталаг VI K (326)	Воронеж	Саксон	красноармеец рядовой, могила 1359
Уразбеев Джумабет Уразбеевич	___,___,1922	Актыобинская обл.	Актюб обл		08.08.1942	13.02.1944	Дортмунд, шталаг VI K (326)	Сталинград	Саксон	красноармеец рядовой
Уралбеев Жолтбай	05.01.1920	Актыобинская обл.	Актюб обл			10.12.1942		Эрбке	Саксон	красноармеец рядовой
Урапов Тавман	___,___,1897	Актыобинская обл.	Актюб обл		07.07.1942	22.11.1944	шталаг VI K (326), Нюрнберг	Харьков	Саксон	красноармеец рядовой
Уранов Кулбагар Уранович	___,___,1916	Актыобинская обл.	Актюб обл		12.08.1941.	02.05.1943.	шталаг 361, Влодава	Калинин	Саксон	красноармеец рядовой
Уркуноп Кочер Уркунопович	___,___,1898	Актыобинская обл.	Актюб обл		09.07.1942	08.04.1943		Ворошиловград	Саксон	красноармеец рядовой, киргиз
Усенов Гали	___,___,1922	Актыобинская обл.Челкарский р-н	Актюб обл						Саксон	место призыва: Орский ГВК, Чкаловская обл., г. Орск, красноармеец
Усенов Дисумбай	01.01.1917	Казахская ССР, Актыобинская обл., Кара-бутакский р-н, с. Карабутак, Каракулька	Актюб обл			23.08.1942	Влодава		Саксон	
Усмамбетов Джумахан	___,___,1897	Актыобинская обл., Деревня-5	Актюб обл			17.05.1944	шталаг X B, Зандбостель		Саксон	красноармеец рядовой
Успанов Утиген Кадырбеевич	05.09.1917	Актыобинская обл., район Иргиз, Чинбертал	Актюб обл			18.10.1941	шталаг IV B	Малоярославец	Саксон	сержант
Утиберга Молдаш	___,___,1898	Казахская ССР, Актыобинская обл.	Актюб обл		18.06.1944		Германия, Форелькруг, Зенне		Саксон	
Утиваев Коишвай Утиваевич	___,___,1898	Актыобинская обл., Бигалинск	Актюб обл		12.07.1942	03.07.1943	шталаг VI K (326), Баторн	Курск	Саксон	красноармеец рядовой, жена Утебаева Дельшат(?)
Абалов Дербзал Абал	1900	Актыобинская область	Актюб обл		06.04.1944				Саксон	
Абдоны Сапа Абдулы	1900	Актыобинская область	Актюб обл		19.05.1943				Саксон	
Абиб Бизенбай Абиб	1895	Актыобинск	Актюб обл		14.01.1943				Саксон	

«БОЛАШАҚ» ТҮЛЕГІ ШЕТ ЕЛДЕ БІЛІМ АЛЫП ЖАТҚАН ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАР ТУРАЛЫ СӨЗ ҚОЗҒАДЫ

13 ҚАЗАН КҮНІ АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТПЕН «САНАЛЫ ҰРПАҚ» СТУДЕНТТІК КЛУБТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СЛЕТІ ӨТКІЗІЛДІ.

Естеріңізге сала кетсек, аталған клубтар ЖОО мен колледж студенттерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға белсенді атсалысуға шақыру мақсатында құрылған. Бүгінде клуб мүшелерінің әрқайсысы білім берудегі сыбайлас жемқорлық көріністерінің болуы, академиялық адалдықтың болмауы – тұтас мемлекеттің күйреуіне өкеліп, талай тағдырлар мен армандарды жоятындығын түсінеді. Кездесуге қала өкімінің орынбасары Айбек Көпенов, «Болашақ» мемлекеттік бағдарламасының түлегі Серік Алматов және Байғанин аудандық мешихатының депутаты, еркін күрестен спорт шебері Айтуған Тәжімұратов қатысты. Олар жастарға адалдық пен парасаттылық қағидаларын басшылыққа ала отырып, өз ісін жақсы көріп, кез-келген жетістікке қол жеткізу мүмкін екендігін айтты.

Айбек Көпенов жетекші маманнан қала басшысының орынбасарына дейінгі мансабының қыр-сырымен бөлісті. Ал Айтуған Тәжімұратов кәсіпкерлікті, спортты және қоғамдық қызметті ұштастыра отырып, қалай мықты азамат атануға болады деген сұраққа жауап берді.

«Болашақ» бағдарламасы бойынша білім алған, бүгінде Ақтөбе облысының экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасында бөлім басшысы болып қызмет етіп жатқан Серік Алматов Лондон университетіндегі естеліктерімен бөлісті. Спикер қазақстандық студенттердің тіл мен әлемдік деңгейдегі білімді игерудегі артықшылықтарымен бөлісті. Сонымен қатар, бүгінгі жастардың қандай қасиеттерді дамытуға көбірек назар аудару қажеттілігіне тоқталды.

«Барлықтарыңызға мәлім, шет елдегі біздің студенттер қашан да білімімен ерекшеленеді. Біз мектеп, университет қабырасында гумани-

тарлық, жаратылыстану ғылымдарын қамтитын ауқымды пәндерді меңгереміз. Шет елдегілер қазақстандықтар неге көп біледі және неліктен соншалықты жан-жақты деп үнемі аң-таң болады. Өйткені, олар тек қана бір бағытта терең білім алады ғой. Мен оқыған елде азаматтар тең бір ғана тілді – ағылшын тілін біледі. Ал біздер болсақ, жастайымыздан екі тілде еркін сөйлей аламыз. Бұл жағдай біздің ой-өрісімізді кеңейтіп, білімді игеруде өз артықшылықтарын береді. Ғылыми тұрғыда дәлелденген жайт, бірнеше тіл білетін студенттердің үлгерімі қашан да жақсы болады», - деді Серік Алматов. Спикердің айтуынша баға үшін, дипломның түсі үшін, үйдегі туған-туыстың көңілінен шығу үшін білім алатын уақыт өтті. Шет елдіктер тек пайдалы білім алу үшін оқиды. «Болашақ» түлегі жастарды парасатты болуға, сыни ойлауды игеруге, дұрыс патриотизм мен қоршаған ортаны аялауға шақырды.

«Дұрыс патриотизм демекші... Пандемия уақытында онлайн форматқа ауысқан шақта оқу бағасы да төмендеген болатын. Менің жапондық бір танысым қарбаласта құжаттар жинап, оқу ақысының айырмасын қайтару жөнінде бірталай арыз жазды. Әрине, біз қаражатты өзіне алғысы келіп жүргені-ау деп ойладық.

Алайда сөйлесіп, ақыны қайтарғаннан кейін әрбір теңге автоматты түрде Жапонияның бюджетіне түсіп, қажетті салаларға жұмсалатынына көз жеткіздік. Сол кезде мен оның нағыз патриот екенін түсіндім», - деп, спикер өз естелігімен бөлісті.

Шара барысында «Саналы ұрпақ» студенттік клуб мүшелері пікірталасқа қатысып, спикерлерге өздерін қызықтырған сұрақтарын қойып, оларға тұшымды жауаптар алды.

ВЫПУСКНИК «БОЛАШАҚА»РАССКАЗАЛ О КАЗАХСТАНСКИХ СТУДЕНТАХ ЗА ГРАНИЦЕЙ

13 ОКТЯБРЯ АНТИКОРРУПЦИОННОЙ СЛУЖБОЙ АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ ПРОВЕДЕН СЛЕТ СТУДЕНЧЕСКИХ КЛУБОВ «САНАЛЫ ҰРПАҚ».

Напомним, что данные клубы призваны объединить студентов ВУЗов и колледжей против коррупции.

Сегодня каждый из членов клуба понимает, что коррупция в образовании, отсутствие академической честности – это крах всего государства, сломанные судьбы и разрушенные мечты.

На данной встрече выступили местные спикеры в лице заместителя акима города Айбека Купенова, выпускника госпрограммы «Болашак» - Серика Алматова и депутата Байганинского районного маслихата, мастера спорта по вольной борьбе Айтуғана Тажимуратова. Они повествовали молодежи о том, что любые успехи возможны, если руководствоваться простыми принципами честности, добросовестности и любить свое дело.

Айбек Купенов поделился своей историей от ведущего специалиста до заместителя главы города Актөбе, а Айтуған Тажимуратов рассказал о том, как развивать внутренний стержень, совмещая бизнес, спорт и общественную деятельность.

Серик Алматов, руководитель отдела в Управлении области поделился воспоминаниями о Лондонском университете, где проходил обучение по программе «Болашак». Спикер отметил те качества казахстанских студентов, которые дают им преимущества в освоении языка и знаний мирового уровня. Кроме того, рассказал какие качества нужно развивать современной молодежи.

«Вы знаете, наши студенты за границей выделяютя своими знаниями. Мы ведь в стенах школы, университета осваиваем ряд дисциплин: гуманитарные, естественные

науки. За границей часто удивляются, почему мы так много знаем и почему мы такие разносторонние, ведь они специализируются в узких направлениях. Там, где я учился, люди говорили и знали лишь один язык – это английский. А мы уже с детства свободно говорим на двух языках, и это придает нам некие преимущества в плане мышления и обучения. Научно доказано, что у студентов знающих несколько языков хорошая успеваемость», - отметил Серик Алматов.

По словам спикера, пришло время отходить от учебы ради оценок, цвета диплома и довольствия родственников. За границей учатся только ради полезных знаний.

Выпускник «Болашака» призвал молодежь быть доброспорядочными, иметь критическое мышление, здравый патриотизм и беречь окружающую среду.

«Кстати о здравом патриотизме. Во время пандемии, когда мы перешли на онлайн, цена за обучение сократилась. Мой один знакомый из Японии, собирал документы, писал заявления, суетился чтобы вернуть разницу. Естественно мы подумали, что он хотел их взять себе. Однако после диалога с ним выяснилось, что как только он вернет разницу, какой дый тенега автоматически упадет в бюджет Японии, где далее средства будут распределены по необходимым отраслям. В этот момент я понял, какой же он патриот» - вспоминает Серик Алматов.

В ходе встречи члены студенческих клубов «Саналы ұрпақ» участвовали в дискуссии, активно задавали спикерам интересные вопросы и получали на них исчерпывающие ответы.

АНТИКОРРУПЦИОННАЯ СЛУЖБА АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Ойыл аудандық аурухана ұжымы және кәсіподақ ұйымы Телжановтар отбасына ардақты өкесі Теміржанның қайтыс болуына байланысты ағайын-туыстарына қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және Даму министрлігі Байланыс, Ақпараттандыру және Ақпарат комитетінде 2016 жылдың 21 қаңтарында тіркеліп, №15790-Г куәлігі берілген.

ЕРТЕГІ-СЫР ШЕРТЕДІ

Қазіргі таңда, еліміздегі мүмкіндігі шектеулі балалар санының көбеюі денсаулық сақтау, білім және әлеуметтік қорғау салаларының осы мәселеге көңіл бөлуін талап етіп отыр. Жылдан-жылға мүмкіндігі шектеулі балаларға деген қоғамның көзқарасы өзгеріп, оларды қоғамның бір мүшесі ретінде қарауға бет бұрып келеді.

Шыр етіп дүниеге келген әр бала бақытты болуға лайықты. Оған тек баланың отбасы ғана емес, қоғамға пайдам тисін деген әрбір адам жауапты. Үлкендердің бейкүнә балаларға жасаған титімдей жақсылығы болса, сол жақсылықтың адамға теңіздей болып мың еселеніп қайтары жақ.

Осы орайда әрдайым игі істің басында жүріп, жақсылықтың жаршысы болуды өз жұмыстарының мақсатына айналдырып жүрген, Сағи Жиенбаев атындағы балалар жасөспірімдер кітапханасының қызметкерлері, «Облыстық арнаулы есту қабілеті бұзылған балалар мектеп-интернаты колледжіне» табан тіреген болатын. Оған басты себеп, кітапхананың «Шапағат» қайырымдылық клубының мүшелері арасында «Ертегі-сыр шертеді» тақырыбында танымдық шара өткізу еді. Мақсаты - балалардың кітапқа деген қызығушылығын арттырып, ертегі кейіпкерлерін сомдау арқылы жақсы қасиеттерді баулу. Бұл танымдық сағатқа балалар белсенді қатысты. Әсіресе, Нұрсұлтан Жомар-

тов, Амирбек Амангельдинов, Жарбол Анисов, Шамиль Шахабаев, Женисгүл Мақсатқызы, Аянат Сатыбалды сынды алғыр балалар кітапханашылардың құрастырған сөзжұмбақ, ребустарын қызығушылықпен шешіп, сұрақтарға өз жауаптарын ұсынды. Балалар түрлі жандрағы ертегілермен танысып, экран арқылы бірнеше ертегіні тамашалады. Шара аясында баланың мүшелері арасында «Ертегі-сыр шертеді» тақырыбында танымдық шара өткізу еді. Мақсаты - балалардың кітапқа деген қызығушылығын арттырып, ертегі кейіпкерлерін сомдау арқылы жақсы қасиеттерді баулу. Бұл танымдық сағатқа балалар белсенді қатысты. Әсіресе, Нұрсұлтан Жомар-

батыс бастауыш сыныптар арасында «сенсация» жасап 1 орын иеленсе, оқушысы Серікұлы Аманаллаһ облыстың «Ең үздік математик» номинациясымен марапатталды. Республикалық интеллектуалдық марафон «Ақбота» сайысына қатысқан оқушылары 1 орынды иемденді.

Жас әріптестеріне әдістемелік көмек ретінде әдістемелік нұсқаулар әзірледі. Оқушылары аудандық ғылыми жобалар сайысында жеңімпаз атанып, аудандық, облыстық пен олимпиадаларында жүлделі орындардан көрінеді. Былтырғы пандемия кезінде дүниетану пәні бойынша республика көлемінде іс-тәжірибе таратты.

Облыстық «Ең үздік сабақ жоспары» байқауына қатысып, жүлделі орындар иеленді. Оқу жылында республикалық «Үздік педагог» байқауының облыстық жеңімпазы атанып, облыс өкіміні гранты «Жүз мың теңге» сертификатты иеленді. Республикалық «Әрлеу» образовательный каналына Дүниетану пәні бойынша видео сабақ жариялап, «Лучший педагог страны» сертификатын иеленді.

Үш жыл қатарынан облыстық кәсіби байқау педагогикалық олимпиадаға жыл сайын қатысып жүлделі I орынды иемденіп отырды. Үстаз жас ұрпаққа білім мен тәлім-тәрбие беру ісіне қосқан үлесі үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Алғыс хатымен» марапатталған.

«Алашқы еңбек жолын бастаған кезде үлкен көмек көрсеткен бірінші себепкер әріптесім, әрі жеңем Екатерина Қалиева, сол уақыттарда аудандық білім бөлімінің әдіскері

Гәуһар АЛЕКСЕЕВА, Ойыл селосы.

БИБІНҮР – «ҮЗДІК ПЕДАГОГ»

“Үстаз - ұлық емес, ұлы қызмет” - деп Бауыржан атамыз айтқандай, ұстаз болу кез-келгеннің қолынан келе бермейді. «Мұғалім өзінің білімділігімен, жүріс-тұрысымен, жайдары мінезімен, тіпті сырт пішіні, киген киімімен де оқушысына жақсы мағынада қатты әсер етеді». Шөкірт тәрбиелеп, оны білгірге жетілдіріп бар саналы ғұмырын осы салаға арнаған ұстаз қауымына қанша мақтау айтсақ та артық етпейді.

2 жылдан бері педагог мәртебесі туралы заң қолданысқа еніп, ұстаздарды қолдау да үлкен серпіліс әкелуде. Қазан айының алғашқы жексенбісінде ұстаздардың төл мерекесі қарсаңында білім саласының мейталман ұстаздарын анықтауды мақсат еткен облыстық “Үздік педагог” байқауы қорытындыланды. Өңірден 30 ұстаз қатысып, олардың ішінен үздік деп танылған бес ұстаз “Үздік педагог” атанды.

Соның бірі ауданымыздан оза шапқан Ш.Бекмұхамбетова атындағы мектеп-гимназиясының бастауыш сынып мұғалімі Аманғалиева Бибінүр Ерсайынқызы. Ұстаздық деген ұлағатты қызмет жолында 32 жыл есепі еңбек еткен жан өз пәнін жетік меңгерген, кәсіби деңгейі жоғары ізденімпаз ұстаз. Әрбір жыл сайын бастауыш сыныпты аяқтап шығарған оқушылары, жоғарғы сыныпта өз білім дәрежесін жоғары деңгейде көрсетіп, «Алтын белгі иегерлері» атанып жүр. Шөкірттерінің алдыңғы қатары АҚШ елінде «Болашақ» грант иегері атанып, өз білімдерін жалғастыруда. Облыстық «Кішкентай білгірлер» пендік олимпиададан 4 рет жүлделі орынмен оралып, 2016 жылы ауданы-

мызда бастауыш сыныптар арасында «сенсация» жасап 1 орын иеленсе, оқушысы Серікұлы Аманаллаһ облыстың «Ең үздік математик» номинациясымен марапатталды. Республикалық интеллектуалдық марафон «Ақбота» сайысына қатысқан оқушылары 1 орынды иемденді.

Жас әріптестеріне әдістемелік көмек ретінде әдістемелік нұсқаулар әзірледі. Оқушылары аудандық ғылыми жобалар сайысында жеңімпаз атанып, аудандық, облыстық пен олимпиадаларында жүлделі орындардан көрінеді. Былтырғы пандемия кезінде дүниетану пәні бойынша республика көлемінде іс-тәжірибе таратты.

Облыстық «Ең үздік сабақ жоспары» байқауына қатысып, жүлделі орындар иеленді. Оқу жылында республикалық «Үздік педагог» байқауының облыстық жеңімпазы атанып, облыс өкіміні гранты «Жүз мың теңге» сертификатты иеленді. Республикалық «Әрлеу» образовательный каналына Дүниетану пәні бойынша видео сабақ жариялап, «Лучший педагог страны» сертификатын иеленді.

Үш жыл қатарынан облыстық кәсіби байқау педагогикалық олимпиадаға жыл сайын қатысып жүлделі I орынды иемденіп отырды. Үстаз жас ұрпаққа білім мен тәлім-тәрбие беру ісіне қосқан үлесі үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Алғыс хатымен» марапатталған.

«Алашқы еңбек жолын бастаған кезде үлкен көмек көрсеткен бірінші себепкер әріптесім, әрі жеңем Екатерина Қалиева, сол уақыттарда аудандық білім бөлімінің әдіскері

болған Марал Еркінова, үнемі іс-тәжірибесімен бөлісіп, көмегін көрсеткен әріптесім Майраш Ибрашева - алаш еңбек жолымыңз еталоны, нәтижелі еңбек етуіме септігін тиізген жандар деп есептеймін. Осы байқауға қатысуға қолдау көрсетіп, сенім артқан мектеп-гимназия директоры Роза Сәуірбайқызына үлкен алғыс білдіремін. Осындай жетістіктер мен еңбектің арқасында «Ақтөбе облысының үздік педагогы» атағына ие болдым» - дейді.

Ақтөбе қаласындағы «Өнер орталығында» үлкен мерекелік шара өтіп, үздіктер марапатталды. Облыс өкімінің орынбасары Бұлбұл Елеусінованың қолынан «Ақтөбе облысының үздік педагогы» төсбелгісімен қатар 500 айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде сыйақы иеленді.

Гәуһар АЛЕКСЕЕВА, Ойыл селосы.

МАЛ БАҒҰ - МАҢҒАЗДЫҢ ІСІ ЕМЕС!

«Мал бақпаңа бітеді», - дейді дана халқымыз. Осы бір қасиетті ұғымды ұстанып, шаруасын дөңгелетіп отырған шаруашылықтар жетерлік. Ауданның ауыл шаруашылығын дамытуда мал бағумен айналысып отырған тіс қаққан шаруа қожалықтар қатарында ең жас шаруа қожалық төрағасы Сырым Айтқалиев та бар. Жиырма жасында шаруа қожалық аңсаған жас жігіт қазір шаруаға өбден «іспісп» қалған. Оны төртіпті етіп тәрбиелеген де, еңбекке бауылған да өкесі көрінеді. Бала күнінен малсақ болып өскен Сырым алдындағы мал басын көбейтсем деген оймен әке таяғын амантатп алды. Ол үшін не істеу керектігін асықпай ойлаып, мемлекеттік бағдарламаларға қатысыман деген байламаға келді. Өйткені ауыл шаруашылығымен айналысатын деушілерге мемлекеттің қолдауы жоғары екенінен бұрыннан хабардар еді. Сырым Мақсұтұлы «мал баққан осылай екен», - деп шаруаға кірісуге бірден тәуекел етпеді. Алдымен ветеринария мамандығы бойынша Ойыл аграрлық колледжінде оқыды. Онда малды емдеу, ота жасау, тілі жоқ жануардың ауруын анықтау бойынша тәжірибе жинады. Одан кейін білімін шыңдауды көздеген ол Сақтаған Бейішұлы атындағы университетті тәмамдады. Сырым қолында қос дипломы болса да, мемлекеттік жұмысқа орналаспады. Керісінше ата-кесіпен айналысуға асықты. Аудан орталығынан шал-

ғай жатқан Қараой ауылдық округіне қарасты бұрынғы Жақсыкөл елді мекеніне барып, кіндік қаны тамған жерде екенің салған жолымен мал бағуды қолға алды. «Жас келсе іске» демекші, шаруаға білек сыбана кірісті. Қолда бар малдың басын арттыру үшін «Сыбаға» мемлекеттік бағдарламасына қатысты. Аз уақыт ішінде мал басын көбейтіп алды. Қазір 100-ге жуық тмүйізді ірі қараны асылдандыру жұмыстарын жандандырып жатыр. Ол үшін де мемлекеттен субсидия алып отыр. Оған қоса мал азығын дайындағаны үшін де субсидия алады. Сырымның шаруашылығында сиырдан бөлек 200-ге тарта қой және жылқылары бар. Арнайы репортаж кезінде иен далада жорытып жүрген жылқыларының бір сыпырасын көрсеткен Сырым, Қамбар ата төлін көбейтуді көздейтінін жасырмады. Оның ендігі мақсаты шаруашылықты одан әрі кеңейтіп, шаруашылық техникаларын жаңарту. Асыл тұқымды мал басын көбейтіп, ауданның ауыл шаруашылығы саласына өзіндік үлесін қосу. 5-6 сынып оқып жүрген кезінен ақ, трактор айдауды меңгерген Сырым Айтқалиев қазір оны шебер жүргізіп қана қоймай сынған жерлерін өзі жөндей алады. Тракторы өткен дәуірдің көзі болғанымен оны бірауық тоқтатқан емес. Мал азығын дайындау науқанында да таңнан кешке дейін қызу жұмыс жасаудан жалықпады. Артылған шөппен қараойлық-

тарды қамтыды. Қазір жиырма бестегі жалындап тұрған жігіттің бірінші мақсаты шаруаның бір шетін үйлестіретін, қарапайым, еңбекке еңжар емес көңіл жарастыратын жақсы жанмен жұп құру. Бұл анасы Сағира алайдық басты арманы десек, артық айтқандық емес. Өйткені Сырым әке отын өшірмейтін отбасындағы жалғыз бала. Әкесі Мақсат оның ойға алған ісін жасауға әрқашан қолдау білдіріп, ақыл-кеңесін беріп келеді. Сырымның ісіне сеніммен қарайды. Сондықтан оның жанында жүріп, шаруаның ыңғайын айтып отырады. Демек, «Әке көрген оқ жоңар», - деп дана халқымыз бекер айтпаған ғой, шіркін!

Р.С. Жақсыкөл Ойыл ауданының Батыс Қазақстан облысымен шектесетін соңғы сағасы. Қаратөбе ауданымен іргелес жатқан екі аралықты Жақсыбай өзені бөліп жатыр. Кезінде төрт жылдық мектебі бар ауыл, қазір тек мал ұстап отырған шаруаларға қолайлы мекен болып отыр. Ондағы шаруа қожалықтар елді мекен ізінде қалған жергілікті тұрғындар. Қазір қастар ондай жерге бармақ түгілі ауданның іргесінде орналасқан ауылдарға тұрмай, ат-тонын ала қамады. Ал, біз арнайы тілдесіп қайтқан Сырым болса, «Туған жерде еңбек етуден асқан абыройлы қызмет жоқ», - дейді.

Муса ӘДІЛБАЙҰЛЫ, Ойыл-Жақсыкөл-Ойыл.

ТЫРЫСҚАҚ – АСА ҚАУІПТІ АУРУ

Холера – (тырысқақ) аса қауіпті жұқпалы ауру. Тырысқақ ауруының қоздырғыштары өте ұсақ үтір белгісі тәрізді болуымен байланысты вибрион деген ат берілген. Тырысқақ ауруының екі түрі анықталды. Бірінші түрі негізгі азиялық тырысқақ (класическая азиатская холера), екінші түрі Эль-Тор тырысқағы (холера Эль-Тор). Аурудың екі түрінің көзге көрінерлік айырмашылығы жоқ, адам өміріне қауіп бірдей деуге болады. Тырысқақ қоздырғышы ұзақ мерзімге дейін адам денесінен сырт жерлерде өмір суруі мүмкін. Қоздырғыш ашық су қоймалары мен теңіз суында бірнеше айға дейін, қайнамаған суда 25 күнге, қайнаған суда 37 күнге дейін тіршілігін жоймайды. Әсіресе иірім суда, монша суы жиналған жерде 106 күнге дейін өмір сүреді. Ылғалды бау-бақшадағы топырақта 75 күнге дейін тіршілік қабілетін жоймайды. Ауру адамның нәжісі тиген іш киім бедерінде бірнеше аптаға дейін өмір тіршілігін жоймайды. Тырысқақ қоздырғышының көкеңіс-жеміс тағамдарында 7 күн, сары май, сүт, балмұздақта 14 күн, сүзбе, шай, етте 7 күн, тұздалған етте 21 күн, нанның қабығында 7 күнге дейін тіршілік қабілетін жоймайды.

Дезинфекциялық дәрілерге тырысқақ қоздырғышы өте сезімтал келеді. Тырысқақ қоздырғышы ауру адамнан сау адамға өртүрлі жолмен жұғады. Тырысқақпен ауырған адам өлінің бар уақытында лас қолмен азық-түлікке араласып тағам дайындаса, үй мүлкін ұстаса қоздырғыштар адамның асқазанына түсуіне үлкен жағдай туады. Әсіресе ауру адамды күтушіге ауру қауіпі зор. Тырысқақ осымен қатар, сау адамға осы аурудың қоздырғышы түскен су арқылы да, көкеңіс, жеміс тағамдары арқылы да жұғады. Дайын тағамдарды шыбын арқылы тырысқақ қоздырғышымен ластанатынын әр уақытта есте ұстау керек. Қоздырғыш адам денесіне кейін аурудың алғашқы белгісі білінгенше бірнеше күн өтеді (аурудың астыртын мерзімінің ұзақтығы бірнеше сағаттан- 6 күнге дейін). Аурудың алғашқы белгісі жиі-жиі іш өтіп, құсу, нәжістің сұйылып, бірте-бірте табиғи түсін жоғалтуынан басталады. Аз уақыттың ішінде нәжіс түсі мүлде өзгеріп, күрші суына ұқсайды. Науқас бірте-бірте өлсізденіп, басы айналып, аяқ-қолының бұлшық еттері тартылып, денесі қалшылдайды. Әрдайым ауру адамның дене қызуы төмендейді.

Тырысқақ ауруынан сақтану өте жеңіл де мөнді мынадай ережелерді сақтаған жөн:

- Өз бетімен дәрі-дәрмек ішпей деру дәрігерді шақыртыңыз.

- Қайнамаған су, сырты жуылмаған жеміс тағамдарын пайдаланбауды өдетке айналдыру керек.

- Бөлмелерді (асхана, дәретхана, душ, ванна) қажетті құралдар мен залалсыздандыру қажет.

- Жеке бас гигиенасын ұстана отырып, сіз өз өміріңізді сақтайсыз.

Ойыл обаға қарсы күрес бөлімшесі 2009-2021 жылдан бастап бекітілген нысандарда тырысқаққа байланысты су сынамалары тексеріледі. Саралжын, Шиқұдық, Қорырат маңы, Екпетап, Жанабаз өткелі мен көпір жанынан жаз айларында тырысқаққа қарсы су сынамалары алынды. 2021жылда тырысқаққа қарсы 64 су сынамасы тексерілді. Оң нәтиже берген жоқ. Ойыл аудандық ауруханасына аса қауіпті тырысқақ ауруымен адам түскен жоқ.

Г.РАХИМОВА, Ойыл обаға қарсы күрес бөлімшесінің зертханашысы.

«ЖЫЛЫТУ КЕЗЕҢІНДЕГІ ӨРТТЕРДІҢ АЛДЫН АЛУ»

Аяздың күшеюімен тұрмыстық өрт қауіп артады.

Электр желілерін шамадан тыс жүктеу, жылыту пештерінің шамадан тыс қызуы, ақаулы пеш, электр және газ жабдықтарын пайдалану, темекі шегу кезінде абайсыздық және тағы басқалар - мұның бәрі өртке әкелуі мүмкін.

Қазірдің өзінде, қыс алдындағы кезеңде өрттер санының артуы байқалады: өткен аптада ғана облыста 18 өрттің 12-сі тұрғын үй секторында болды, 1 адам қаза тапты.

Облыс аумағында жыл басынан бері 450 - ден астам өрт болды (2020 жылы - 541), өрт кезінде 7 адам қаза тапты (2020 жылы-3), 13 адам (2020 жылы-7) түрлі дәрежедегі жарақат алды. Материалдық шығын 73 млн.теңгеден асты (73 млн. 738 мың теңге) (2020 жылы – 120 млн. 616 мың 224 теңге).

Төтенше жағдайлар аймағында өрт сөндірушілер 54 адамды, оның ішінде 14 баланы, сондай-ақ жалпы сомасы 100 млн.теңгеден астам мүлкіті құтқарды.

Өрттердің басым көпшілігі электр жабдықтарын монтаждау және техникалық пайдалану ережелерін бұзу, сондай-ақ халықтың отты абайсыз пайдалануы себебінен болды.

Өрттің ең көп саны тұрғын үй секторында – 230 факт (50%) (2020 жылы - 285) және көлік құралдары - 129 (2020 жылы - 114).

2020-2021 жж. жылыту кезеңінде улды газбен уланудың 4 фактісі орын алды (өртсіз), онда 7 адам (оның ішінде 3 бала) зардап шекті.Фактілер үш жағдай бойынша орын алды: пешті пайдалану ережелерін бұзу, ал бір жағдай бойынша газ қазандығын пайдалану кезінде бұзушылық.

Уланудың алғашқы белгілері-бас айналу және маңдай бөлігіндегі өлсіз бас ауруы.

Алғашқы көмек тез және білікті болуы керек. Бірден бөлмені желдетіп

немесе таза ауаға шығып, медициналық көмекке шақыру керек.

Көмірқышқыл газымен уланудың қандай себептері бар?

1.Пеш қалауларындағы жарықтар, бітелген түтіндік, от алдыру парағының болмауы.

2. Жылыту жабдықтарын, атап айтқанда пештерді үйлер мен монша-ларда дұрыс пайдаланбау. Пеш жапқышын көмір жанғанша жабуға болмайды. Моншаны қыздырып, жанып жатқан пешті қараусыз және бақылаусыз қалдыруға болмайды.

3. Жұмыс істемейтін желдету. Қалылық пөтерлерде жылыту үшін газ плитасын пайдалану және желдету жетілдікіз болса, денсаулыққа қауіпті.

4. Гаражға автомобиль қозғалтқышын қосу. Автокөлік жүргізушілеріне автомобиль қозғалтқышы қосылған кезде гаражда жұмыс істеуге қатаң тыйым салынады, өйткені гараждағы желдету пайдаланылған газдарды сыртқа шығаруды қамтамасыз ете алмайды.

Пөтерлер мен үйлердегі өрттің алдын алу үшін тұрғындарға не істеу керек:

1. Ең алдымен, қыстың алдында барлық мұржалар мен желдету арналарын тазалау керек. Бұл маңызды!

2. Егер сіздің үйіңіз жаңа болмаса, онда сымдарды тексеріп, оған назар аударыңыз.

3. Үйде ақаулы электр жабдықтарын ұстаманыз.

4. Егер үйде жылытқыштар болса, оларды перделерден, тесек жапқыштарынан және басқа жанғыш заттар мен материалдардан аулақ ұстау керек.

5. Үйден шыққан кезде электр қуатын, әсіресе жылыту құрылғыларын желден өшіруді ұмытпаңыз.

6. Сіз үйде темекі шегуге тырыспаңыз, тіпті балконнан темекі шегуге болмайды. Нашар сөндірілген темекі тұқылы бірнеше рет қорқынышты

«ПРОФИЛАКТИКА ПОЖАРОВ В ОТОПИТЕЛЬНЫЙ ПЕРИОД»

С усилением морозов возрастает риск бытовых пожаров.

Перегруз электросетей, перекал отопительных печей, эксплуатация неисправного печного, электро и газового оборудования, неосторожность при курении, и многое другое – все это может привести к пожарам.

Уже сейчас, в предзимний период, наблюдается повышение количества пожаров: только за прошедшую неделю в области из **18 пожаров 12 произошло в жилом секторе, погиб 1 человек.**

На территории области с начала года произошло более **450 пожаров (2020 год - 541)** при пожарах **погибло 20 человек (2020 год - 3), 13 человек (2020 год -7) получили травмы** различной степени тяжести.

Материальный ущерб составил **более 73 млн.тенге (73млн. 738 тыс.тенге)(2020 год – 120 млн. 616 тыс. 224 тенге).**

Пожарными в зоне чрезвычайных ситуаций **спасено 54 человека** из них **14 детей**, а также имущество на общую сумму более **100 млн. тенге.**

Подавляющее количество пожаров произошло по причине нарушений правил монтажа и технической эксплуатации электрооборудования, а также неосторожного обращения населения с огнем.

По-прежнему наибольшее количество пожаров происходит в **жилом секторе–230 фактов (50%)(2020 год -285)и транспортные средства -129 (2020 год - 114).**

За 2020-2021гг отопительного периода произошло 4 факта отравления угарным газом *(без пожара)*, при которых пострадало 7 человек*(из них 3 детей)*.

Три из указанных фактов произошли по причиненеправильной эксплуатации печей на твердом топливе, а по одному случаюнарушение при эксплуатации газового котла.

Первые признаки отравления — головокружение и слабая головная боль в лобной части.

Первая помощь должна быть

быстрой и квалифицированной. Сразу следует проветрить помещение либо выйти на свежий воздух и вызвать медицинскую помощь.

Какие же причины поражают отравления угарным газом?

1.Трещины в печной кладке, засоренный дымоход, отсутствие предтопочного листа.

2. Неправильная эксплуатация отопительного оборудования, в частности печей, в домах и банях. Нельзя закрывать печную заслонку, пока угли не прогорели. Не следует перетопливать баню и оставлять топящиеся печи без внимания и контроля.

3. Неработающая вентиляция. В городских квартирах использование газовой плиты для отопления и при недостаточной вентиляции опасно для здоровья.

4. Включение двигателя автомобиля в гараже. Автомобилистам категорически запрещается работать в гараже при включенном двигателе автомобиля, т.к. вентиляция в гараже не может обеспечить отвод выхлопных газов наружу.

Что нужно предпринять жителям для предотвращения пожаров в квартирах и домах:

1. В первую очередь перед зимой нужно прочистить все дымоходы и вентиляционные каналы. Это важно!

2. Если Ваш дом не новый, то проверьте проводку и следите за ней.

3. Не держите в доме неисправное электрооборудование.

4. Если в доме имеются обогреватели, то держать их нужно вдали от занавесок, покрывал и др. горючих вещей и материалов.

5. Не забывайте выключать из сети электрические, особенно нагревающиеся приборы, при выходе из дома.

6. Нужно постараться не курить в доме, а тем более не кидать окурок с балкона. Плохо затухший окуроч много раз приводил к страшным пожарам.

7. Не оставляйте детей дома одних.

Мы часто становимся свидетелями

өрттерге алып келді.

7. Балаларды үйде жалғыз қалдырмаңыз.Біз балалар қараусыз қалған кезде салдардың куесі боламыз.

Жыл басында облыс аумағында газ баллондары жарылысының 3 резонанстық жағдайы орын алды.

Жарылыстардың себептері газ баллондарын пайдалану ережелерін бұзу болды,